



ПРОТОКОЛ

София, 06.06.2019 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, актуализация на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от биомаса и определяне на премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 1 MW и над 1MW

Днес, 06.06.2019 г. от 10:00 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в състав „Енергетика“, ръководено от Александър Йорданов – член на Комисията.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, И. Александров – началник на отдел „Цени и лицензи: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“ и експерти на КЕВР.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 84/27.05.2019 г., т.1, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, актуализация на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от биомаса и определяне на премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 1 MW и над 1MW са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители.

Проектът на решение е изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Цветанка Камбурова, Венелин Баросов, Ана Иванова, Радостина Методиева, Радослав Райков, Силвия Петрова.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-13-00-13/28.05.2019 г. като заинтересовани лица са поканени **Фонд „Сигурност на енергийната система“**, **„Национална електрическа компания“ ЕАД**, **„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД**, **„ЧЕЗ Разпределение**

България“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЕВН България Електроснабдяване“ АД, „Енерго-Про Продажби“ АД, Институт за публично-частно партньорство, Българска фотоволтаична асоциация, Българска соларна асоциация, Асоциация на производителите на екологична енергия, Българо-японска асоциация за вятърна и фотоволтаична енергия, Сдружение „Съюз на производителите на екологична енергия-bg“, Сдружение „Обединен съюз за зелена енергия“, Сдружение „Асоциация на производителите на биогаз“, Сдружение „Българска асоциация за устойчива енергия“, Сдружение „Фондация за околна среда и земеделие“, НСНЕ „Екоенергия“, Сдружение „Алианс за околна среда“ и Гражданско движение „ДНЕС“.

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-н Иво Арсов – председател на УС на Сдружение „Съюз на производителите на екологична енергия - bg“;
- г-жа Меглена Русенова - председател на УС на Българска фотоволтаична асоциация.

Фонд „Сигурност на енергийната система“, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЕВН България Електроснабдяване“ АД, „Енерго-Про Продажби“ АД, Институт за публично-частно партньорство, Българска соларна асоциация, Асоциация на производителите на екологична енергия, Българо-японска асоциация за вятърна и фотоволтаична енергия, Сдружение „Обединен съюз за зелена енергия“, Сдружение „Асоциация на производителите на биогаз“, Сдружение „Българска асоциация за устойчива енергия“, Сдружение „Фондация за околна среда и земеделие“, НСНЕ „Екоенергия“, Сдружение „Алианс за околна среда“ и Гражданско движение „ДНЕС“ не изпращат свои представители.

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-н Николай Яльмов – управител на „Еко Енерджи Мениджмънт“ ООД;
- г-жа Габриела Тодорова – административен директор на Българска ветроенергийна асоциация.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-04-00-33/28.05.2019 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на енергетиката, Министерство на земеделието, храните и горите, Комисия по енергетика към 44-тото Народно събрание, Омбудсман на Република България, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара и Българска браншова камара на енергетиците**, които не изпращат свои представители.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Александър Йорданов:

Преди да открия днешното обществено обсъждане, да предам извиненията на доц. Иванов, който е служебно препятстван. По тази причина аз ще водя днешното заседание.

Ще дам думата за изказвания по реда, по който са постъпили заявленията за изказване, с единствената молба – всички изявления, ако обичате, да бъдат относими към

темата на общественото обсъждане, за да е полезен резултатът, който ще произведем от него. Работната група е тук, за да чуе всички аргументи, предложения и коментари, които ще бъдат направени, съставът на Комисията също, за да могат да бъдат взети предвид или мотивирано отклонени в окончателния вариант на решение, който ще приемем.

И. Арсов – Сдружение „Съюз на производителите на екологична енергия - bg“:

Идеята за изказване беше по-скоро свързана с темата и в контекста на самото обсъждането впоследствие, но така и така имам думата. Бих желал да потвърдя нашата увереност и нашия оптимизъм, и този път да гласуваме нещо, което ще е в полза на производителите и ще даде устойчивост, която всъщност е основният ни проблем в последните 10 г. Идеята за устойчивост на нашия сектор е свързана именно със стратегията за устойчиво енергийно развитие на България и устойчива зелена енергетика на България. Така че започваме с оптимизъм. Да видим докъде ще го докараме.

Александър Йорданов:

Благодаря Ви за изразения оптимизъм. Надяваме се, че резултатът ще е обществено полезен от решението на КЕВР.

М. Русенова - Българска фотоволтаична асоциация:

От името на фотоволтаичната асоциация бих искала да изразя нашата подкрепа на предложеното от КЕВР решение относно определяне на цени за изкупуване на фотоволтаични централи до 5 и до 30 kW на покрив. Виждаме, че в настоящото решение са отразени наши предложения и коментари, които сме правили по предходни решения, а именно – определеното нетно специфично производство в размер на 1 320 часа, което ние предложихме още миналата година, беше възприето и което отразява реалния потенциал за годишно специфично производство при климатичните условия на България. Още повече че с предложените цени за покривни електроцентрали до 5 и до 30 kW ние виждаме регулаторната подкрепа, която КЕВР дава за развитието на малките фотоволтаични централи на покриви, които ние считаме, както и новия четвърти енергиен пакет на ЕК, следва да бъдат приоритетни в периода до 2030 г. Или виждаме едно насърчение за инвестиции там, където обичайно се и консумира тази енергия. Разбира се, тук говорим за инсталации, които ще бъдат присъединени на преференциална цена, но до голяма степен това се увелича и с новата регулация в закона относно изграждането на ВЕИ централи за собствени нужди. В този смисъл считаме, че с новото ценово решение в тази му част на Комисията ще се даде един тласък и ще се покаже и регулаторна подкрепа именно за изграждане на малки ВЕИ централи, малки фотоволтаични централи.

Относно частта за определяне на прогнозните пазарни цени, респективно на премиите за производителите на електрическа енергия от слънчева енергия, ние се запознахме подробно с направеното предложение. Според нас предложената прогнозна пазарна цена отразява реално и обективно пазарните условия спрямо календарната 2018 г. и спрямо Методиката, която е приета в Наредба №1 от КЕВР за определяне на прогнозните пазарни цени. В този смисъл ние нямаме възражения и считаме, че е коректно пресметната, коректно предложена. Бихме искали единствено да обърнем внимание за наши притеснения относно това, че действително, стъпвайки и определяйки коректно тази прогнозна пазарна цена, коефициентът, който е определен, той отразява ситуацията през 2018 г. И обективно е така, такава е Методиката и така следва да бъде. Тъй като тя е прогнозна занапред, ние считаме, че може би обстоятелството, че практически от 01 януари ние като производители сами предлагаме нашата енергия на организирания борсов пазар, цените в обедните часове, точно когато работим фотоволтаиците, ще бъдат доста по-натиснати надолу (ако мога така да се изразя) или обективно нашият коефициент, обективно, говоря занапред, без да оспорваме сега както е

изчислен, той най-вероятно ще се намали поради тенденциите, които наблюдаваме от началото на годината. И те са много ясни, че оказвайки натиск върху предлагането чрез самостоятелно участие на платформата „ден напред“ от фотоволтаици, ние виждаме един натиск на цените спрямо сутрешния пик от около 25%, спрямо верения пик - около 20%. Или ясно се наблюдава тази тенденция на издълбаване в обедните часове. Спрямо 2018 г., разбира се, това е много по-плоско и данните, които имаме от българската борса, показват 17,5% натиск спрямо сутрешния пик и едва 9% натиск спрямо вечерния пик. Или тази статистика, която ние сме взели, ние очакваме да се доразвие за 2019 г. Тя отразява, разбира се, първите пет месеца. И в този смисъл се обръщаме по-скоро с една молба към регулатора – заедно да наблюдаваме тези тенденции и в случай, както ние очакваме, че ще се задълбочи това издълбаване вследствие на предлагането на енергия от фотоволтаични централи на борсата, съответно да се задействат механизмите за корекция.

Това е. Като цяло ние подкрепяме направеното предложение от страна на регулатора в решението за определяне на цени на малки фотоволтаични централи, покривни, както и за определяне на прогнозната пазарна цена.

Александър Йорданов:

Аз Ви благодаря за изразеното положително отношение към резултата от работата на работната група. Колегите са тук. Ще отразят и опасенията, които изразихте. Аз успех да видя част от графиките, на които се позовавате. Благодаря Ви.

Н. Ялъмов – „Еко Енерджи Мениджмънт“ ООД:

Вече пета година се опитваме да обясним на Комисията, че моделът на изчисление на цените в сферата на биомасата е изцяло грешен. В съда са минали осем дела, пет от които са осъдителни за Комисията на окончателна инстанция, на две инстанции. КЕВР не защитава ценообразувания модел в съда, защото няма какво да защити. Първите, които са осъдителните, вече са с произнасяне от КЕВР втори път. По същия начин, те също са в съда. Няма как да бъде защитен модел на ценообразуване, пред мен е екселският модел, в който КЕВР определя цена на MWh за изкупуване, а първата цифра в таблицата е за 2 500 kW. След като в един екселски модел първата цифра е сгрешена, няма вариант надолу цифрите да са верни. Ние ще водим тези дела. Вероятно за Вас е трудно да признаете тази грешка, но смятаме, че е редно този модел да бъде преразгледан изцяло. Аргументите в момента на Комисията са, че да, ние актуализираме съгласно първоначално утвърдения модел всяка година, коректно актуализираме... съобразно коефициентите, които са свързани с инфлация, гориво и т.н. Но когато се актуализира един грешен модел, резултатът също е грешен. И дори в последните решения на КЕВР се стигна до ситуация, в която ние преди една седмица получихме съдебно решение, в което се отменя мълчалив отказ от КЕВР по произнасяне.

Александър Йорданов:

От страна на КЕВР.

Н. Ялъмов – „Еко Енерджи Мениджмънт“ ООД:

От страна на КЕВР, да. Получи се ситуация, в която съдебни решения, с които съдът е дал задължителни указания плюс задължителен срок за произнасяне от КЕВР, се правят с десет месеца закъснение. И самото второ произнасяне така е направено, че за всеки един юрист е ясно, че ще падне в съда. Осем дела, хиляди левове съдебни разноски платени от КЕВР от бюджета и от гражданите. Не знам докъде може да нараства този проблем. Вероятно част от членовете на КЕВР биха желали ние да фалираме и да престанем да бъдем проблем. За момента не сме фалирали и за момента и нямаме намерение. А дори и това да се случи, ние ще продължим да си гоним нашия интерес.

По конкретния модел ще внесем в законовия срок възражения, свързани както с цялата практика на съдебната ни битка до този момент, така и с конкретната актуализация. Надявам се веднъж завинаги да решим този въпрос в някакъв нормален вариант.

Александър Йорданов:

Благодаря Ви. Само да подчертая, че доколкото част от изказването Ви не беше съвсем свързано с предмета на обсъждането днес. Въпросът със съдебната практика е интересен и противоречив, но не смятам, че това беше предметът на общественото обсъждане. Ще Ви помоля в становището, което ще представите, да бъдете по-конкретен точно по отношение на проекта на решение. Защото другите неща, разбира се, че имат значение, но знаете, че съдебната практика, първо, може да е противоречива, и второ, много неща не са факт, докато не са окончателно завършени като съдебни процедури, така че да не коментираме бъдещи обстоятелства. Благодаря Ви иначе за направеното изказване и ще ползвам именно да обявя, че срокът за подаване на становища е 14-дневен. Вие вече знаете, той е обявен и в поканата за участие в общественото обсъждане. Моля Ви, колкото по-рано успеете да представите становищата си, толкова повече време ще дадете възможност на работната група да ги отрази и да се запознае с мотивите, изложени в тях, респективно и да бъдат узнати и от състава на Комисията, която ще вземе решение.

Г. Годорова – Българска ветроенергийна асоциация:

Българска ветроенергийна асоциация би искала да направи един кратък коментар днес относно новообразуваната такса достъп за динамично променящи се генерации, а именно – вятърни и соларни паркове, новообразуваната такса в размер на 5,12 лв./MWh, без ДДС. Досега с цена от 3,02 лв./MWh се покриваха всички разходи по динамично променящите се генерации. Ние се интересуваме точно какво наложи допълнително начислените 2,10 лв./MWh. Знаем, че в заявлението си ЕСО ЕАД иска запазване на таксата, досегашната от 3,02 лв./MWh. Освен това при предходни периоди в предишни години и ЕСО ЕАД, и регулаторът коментираха, че таксата от 3,02 лв./MWh, досегашната, е напълно достатъчна, за да покрие разходите по динамично променящите се генерации. В тази връзка ние считаме, че новообразуваната такса е прекомерна, трябва да бъде ревизирана, тъй като създава допълнителна несигурност, нестабилност би дала на производителите и би поставила производителите от вятър и слънце отново в едно дискриминационно положение, както и в предходни период. С оглед на това считаме, че таксата трябва да бъде ревизирана. Разбира се, в становище в законоустановения срок ще дадем подробни аргументи и предложения. Благодаря Ви.

Александър Йорданов:

И аз Ви благодаря. Обръщам се към представителите на работната група, ако желаят да направят коментар по поставените въпроси. Някои от тях бяха по-конкретни. Моля, заповядайте, г-н Младеновски.

П. Младеновски:

Ще започна с коментарите отзад напред. Първо, по коментара на Българска ветроенергийна асоциация. Той не е предмет на днешното обществено обсъждане, тази такса достъп. Тя е предмет на утрешното обществено обсъждане относно доклад за цени в сектор Електроенергетика. Ако сте се запознали подробно с този доклад, а не с този, който ще се обсъжда утре, е ясно, че ЕСО ЕАД, след обнародване на промените в закона, внесе ново заявление, с което поиска такава такса достъп за всички производители. Утвърдена е такса достъп за всички производители в размер на 2,10 лв./MWh, така че увеличението на таксата достъп на тези с динамично променящи се генерации просто следва логиката, тъй

като всички производители ще заплащат 2,10 лв./MWh, а допълнителните разходи представляват 3,02 лв./MWh, така че общата сума е 5,12 лв./MWh.

По отношение на изразеното от г-н Ялъмов, няма да коментирам в момента съдебни решения и дали моделът е правилен или не. След като подробно се запознаем със становището му, тогава ще предложим и решение на Комисията.

По отношение на изразеното от г-жа Русенова относно евентуалното отрязване на пиковите от фотоволтаичните централи и намаляването на цената им. Да, действително, миналата година не бяхме свидетели на подобен процес, тъй като НЕК ЕАД продаваше електрическата енергия от фотоволтаици. Това обаче е отчетено в сегашното решение е то е отчетено по начин, по който е намалена самата базова цена. Ясно е от търговете на „АЕЦ Козлодуй” ЕАД, проведени през м. декември, тъй като по-скорошно нямаше, годишни търгове, че цените варираха от порядъка на 94 – 95 лв., а определената от КЕВР цена е 89 лв. и това намаление е именно поради факта, че в месеците ... февруари особено, беше много силно изразено, и март, в по-слънчевите дни действително пикът и офпикът се изравняваха, тъй като работата на фотоволтаичните централи намаляваше цената през дневните часове. Именно поради това сме преценили, че това намаление на пика в слънчевите дни ще потисне и самата базова цена надолу и именно поради този факт тя е определена по-ниска от постигнатата на търговете. Доказателство за това са и постигнатите цени от началото на годината, тъй като въпреки нагласите на пазарните участници за една база от порядъка на 94 – 95 лв., се вижда, че на борсата (именно заради участието на ВЕИ производителите) средната цена от началото на годината е в... нямам точно и не мога да цитирам точна цифра, но към края на миналия месец тя беше доста под тези цифри. Беше 87, мисля, като се вижда и май как тръгна евтин, така че смятам, че тази цена, която се постигна на дългосрочните договори в годишен план на „ден напред“, ще бъде по-ниска. Именно заради това ние сме отчели факта, че фотоволтаиците работят и свалят цените в пиковите часове, и този натиск надолу на цените в пика е отразен в прогнозата за базата.

Александър Йорданов:

Благодаря Ви, г-н Младеновски. Преди да закрия заседанието, ще направя едно служебно съобщение. То е именно, че насрочвам закритото заседание на 01.07.2019 г. от 13:00 ч., когато Комисията окончателно ще се произнесе с решение по обсъждания днес проект.

Първо, благодаря на производителите за участието и за изразяването на мнение по обсъждания проект. Мога да изразя само съжалението си, че представителите на голяма част от институциите, които бяха поканени, и потребителските организации не заявяват отношението си към проекта, защото КЕВР в крайна сметка е длъжна да намери баланса между всички интереси и да постигне обществен интерес в най-голяма степен.

След като установи, че няма други изказвания, Александър Йорданов благодари още веднъж на присъстващите и закрия общественото обсъждане.

На 01.07.2019 г. от 13:00 ч. ще се проведе закритото заседание за приемане на решение относно определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, актуализация на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от биомаса и определяне на премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 1 MW и над 1MW.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-13-00-13/28.05.2019 г. и писмо на КЕВР с изх. № Е-04-00-33/28.05.2019 г. - покани до заинтересованите лица.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: служебен ангажимент

.....
(С. Годорова)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

.....
(Е. Харитонова)

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)